

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

"Міжнародні фінанси"

вибіркова

Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань:	07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська
Розробники:	Легкоступ І.І., асистент кафедри фінансів і кредиту, к.е.н.
Профайл викладача:	https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/legkostup-igor-ivanovych
Контактний тел.:	+380954109354
E-mail:	i.legkostup@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle:	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3888
Консультації:	он-лайн консультації - згідно з графіком очні консультації – за попередньою домовленістю

1. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна є вибірковою складовою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу сформуванню індивідуальну освітню траєкторію. Під час вивчення даної дисципліни здобувачі отримують знання та навички, зокрема щодо функціонування міжнародних фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток світової економіки і практичні навички основ функціонування світового фінансового ринку, особливостей його складових, здійснення професійної діяльності на фінансовому ринку. Завдання дисципліни: вивчення суті та характерних ознак міжнародних фінансів, їх ролі й місця в світовій економічній системі, засад функціонування світового фінансового ринку, його складових та їх взаємодії.

2. Мета навчальної дисципліни: поглибити теоретичні та практичні знання з проблем функціонування міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційній сферах на мікро- і макроекономічному рівнях. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси» є: вивчення сутності та елементів системи міжнародних фінансів; набуття знань стосовно дослідження світового фінансового ринку та його сегментів, використання основних фінансових інструментів; набуття вмінь здійснювати міжнародні розрахунки.

Вивчення цієї вибіркової дисципліни дозволить здобувачам набутти додаткових загальних і фахових компетентностей, які розширяють їхні можливості для професійної самореалізації, зокрема при роботі з інструментами фінансового ринку.

3. Пререквізити. Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Міжнародні фінанси», - це «Фінанси», «Гроші та кредит», «Фінанси підприємств».

Засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям знання з сутності та елементів міжнародних фінансів, знань стосовно дослідження світового фінансового ринку та його сегментів, використання основних фінансових інструментів, набуття вмінь здійснювати міжнародні фінансові розрахунки та допомогти у вивченні таких дисциплін як: «Фінансовий ринок», «Фінансування малого бізнесу та стартапів».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси» сприяє поглибленню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
- здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;
- володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- обґрунтувати стратегію управління корпоративною, банківською та страховою діяльністю.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	III	V	3	90	2	30	15	-	-	45	-	залік
Заочна	III	V	3	90	2	6	4	-	-	80	-	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
Змістовий модуль 1. Система міжнародних фінансів														
Тема 1. Система міжнародних фінансів Мета: розглянути предмет вивчення науки про міжнародні фінанси, функції міжнародних фінансів, чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів, суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристику.	4	2												3
Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи Мета: розглянути сутність, причини та стан глобалізації світового фінансового середовища, виміри та форми прояву фінансової глобалізації, кризи як природній стан економіки, причини та наслідки світових криз, класифікації фінансових криз.	4	2	2							1				4
Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів Мета: розглянути світовий борг та світову економіку, показники зовнішнього боргу, шляхи реструктуризації боргових зобов'язань,	4	2	2				1			4		1		3

зовнішній борг України та його структуру.												
Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції Мета: розглянути поняття валютної системи та її види, основні елементи національної валютної системи, еволюцію світової валютної системи, основні етапи розвитку світової валютної системи, поняття та види криз валютної системи	4	2			1	4						4
Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу Мета: розглянути валютно-фінансову інтеграцію в Європі: історичні, економічні та інституційні засади, критерії валютно-фінансової інтеграції та конвергенції, інституційні механізми монетарної політики Європейського союзу.	4	2			1	4						3
Тема 6. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади. Платіжний баланс Мета: розглянути міжнародні розрахунки та їхні організаційні засади, типи, види та форми міжнародних розрахунків, ризики при міжнародних розрахунках та методи їх мінімізації, види балансів міжнародних розрахунків, платіжний баланс: призначення та структуру, сучасну класифікацію статей платіжного балансу за методикою МВФ	4	2	2			1	4	1				3
Разом за змістовим модулем 1	24	12	6	-	-	6	24	2	2	-	-	20
Змістовий модуль 2. Україна на світовому фінансовому ринку												

<p>Тема 7. Світовий фінансовий ринок та його структура Мета: розглянути фінансові ресурси світу та механізм їх перерозподілу, міжнародні фінансові активи та їхні властивості, міжнародні валютно-фінансові потоки, світовий фінансовий ринок, особливості функціонування та структура міжнародного фінансового ринку, учасники міжнародного фінансового ринку.</p>	7	2	1	-	-	4	7	1	-	-	6
<p>Тема 8. Валютні ринки та валютні операції Мета: розглянути поняття валютного ринку, структуру, обсяги та розвиток валютного ринку, поняття та класифікація валютних операцій, інструменти валютного ринку.</p>	7	2	1	-	-	4	7	2	-	-	5
<p>Тема 9. Міжнародний ринок банківських кредитів Мета: розглянути міжнародний кредит як економічну категорію, форми міжнародного кредиту, міжнародний ринок банківських кредитів та його основні оператори, процес організації міжнародного кредиту.</p>	7	2	1	-	-	4	7	1	-	-	6
<p>Тема 10. Міжнародний фондовий ринок Мета: розглянути поняття, функції та економічну роль міжнародного фондового ринку, структуру й учасників міжнародного фондового ринку, інструменти міжнародного фондового ринку, основні операції</p>	7	2	1	-	-	4	7		-	-	7

на міжнародному фондовому ринку													
Тема 11. Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів) Мета: розглянути місце ринку деривативів у системі міжнародних фінансів, біржовий ринок деривативів, позабіржовий ринок деривативів, основні учасники міжнародного ринку деривативів	7	2	1			4	7			-	-	7	
Тема 12. Фінанси транснаціональних компаній Мета: розглянути ТНК та їх фінанси і фінансову політику, пряме зарубіжне інвестування, управління грошовими переказами ТНК, або міжнародна система управління готівкою, контроль та регулювання міжнародних грошових операцій, управління ризиками потенційних збитків ТНК: вимірювання ризику, прогнозування валютних курсів, система звітності, стратегії страхування валютних ризиків.	7	2	1			4	7	1		-	-	-	6
Тема 13. Міжнародна банківська справа Мета: розглянути передумови виникнення та розвиток міжнародної діяльності банків, характеристику середовища міжнародної банківської справи, функції міжнародної банківської справи, вимоги до капіталу міжнародного банку з урахуванням факторів ризиків. Базельська угода, сучасні тенденції розвитку міжнародної банківської справи,	8	2	1			5	8			-	-	-	8

ризиків у міжнародній банківській справі.												
Тема 14. Міжнародне страхування Мета: розглянути міжнародний страховий ринок: роль та функції у системі міжнародних фінансів, види страхових операцій, міжнародне перестраховування	8	2	1			5	8		-	-	-	8
Тема 15. Україна у світовому фінансовому ринку Мета: розглянути національну валютну систему України, платіжний баланс України та оцінка його позицій, міжнародне кредитування та фінансування України.	8	2	1			5	8	1	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 2	66	18	9	-	-	39	66	4	2	-	-	60
Усього годин	90	30	15	-	-	45	90	6	4	-	-	80

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Міжнародні фінанси» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Тема: Система міжнародних фінансів Завдання: 1. Дайте визначення поняття «міжнародні фінанси». 2. Які функції міжнародних фінансів Вам відомі? У чому полягає їх практична реалізація? 3. Назвіть основні причини виникнення та розвитку міжнародних фінансів. 4. Які сфери формують міжнародні фінанси? 5. Розкрийте поняття «світове фінансове середовище» та покажіть його взаємозв'язок зі світовим економічним середовищем. 6. Які явища лежать в основі глобалізації фінансової системи? 7. Назвіть основні аспекти фінансової революції. 8. У чому полягає сутність «фінансової інновації»? 9. Дайте визначення поняття «фінансовий інжиніринг». 10. Назвіть основних суб'єктів міжнародних фінансів і дайте їм характеристику.	1	3
2	Тема: Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи	1	4

	<p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Визначте сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. 2. Охарактеризуйте фінансову глобалізацію. 3. Розкрийте глобальні проблеми: причини виникнення та шляхи вирішення. 4. Міжнародне регулювання глобальних проблем 		
3	<p>Тема: Заборгованість у системі міжнародних фінансів</p> <p>Завдання:</p> <p>Розкрийте та дайте характеристику:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Геополітика світового боргу. 2. Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. 3. Характеристика Лондонського та Паризького клубів. 4. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями 5. Боргові стратегії країн. 6. Криза світової заборгованості. 7. Арбітраж в управлінні зовнішнім боргом. 	1	3
4	<p>Тема: Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити сутність поняття валютної системи та охарактеризувати її основні види. 2. Дати визначення поняття валюти та її основних видів. 3. У чому полягає конвертованість за поточними операціями? 4. Окреслити основні елементи світової валютної системи. 5. Назвати основні принципи Бреттон-Вудської валютної системи. 6. Окреслити ключові аспекти Ямайської валютної системи. 7. Розкрити сутність Європейської валютної системи та її основні параметри. 8. Назвати основні вимоги конвергенції основних макроекономічних показників. 9. Сучасний стан та перспективи розвитку Європейської валютної системи. 	1	4
5	<p>Тема: Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Дайте коротку характеристику основним етапам валютної інтеграції в Європі. 2. У чому суть валютного союзу, які його основні риси? 3. Які умови регулювання Європейської валютної системи зафіксовані в Маастрихтському договорі? 4. Дайте характеристику організаційним засадам та принципам діяльності Європейського центрального банку? 5. Поясніть логіку причинно-наслідкового механізму грошово-кредитної політики в рамках ЄСЦБ. 6. У чому особливості організації фінансової системи ЄС? 7. Відзначте основні пріоритети фіскальної політики ЄС. 	1	3
6	<p>Тема: Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади. Платіжний баланс</p>	1	3

	<p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення міжнародним розрахункам. 2. Класифікуйте міжнародні розрахунки за видами та типами. 3. Опишіть схему документарного акредитива. Які види і конструкції акредитива Вам відомі? 4. Назвіть види клірингу та дайте їм характеристику. 5. Дайте визначення розрахункового балансу? 6. Які засоби використовують для аналізу платіжного балансу? 7. Які фактори впливають на стан платіжного балансу? 		
7	<p>Тема: Світовий фінансовий ринок та його структура кризи</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняттю «міжнародні фінансові активи». 2. Схема механізму перерозподілу світових фінансових ресурсів. 3. Чим відрізняються емітенти від інвесторів фінансових активів? 4. Перелічіть властивості міжнародних фінансових активів. 5. Які фактори впливають на рух міжнародних фінансових потоків? 6. Дайте визначення поняттю «світовий фінансовий ринок» з функціонального та з інституційного погляду. 7. Яка структура міжнародного фінансового ринку і в чому полягає її суперечливість? 8. Класифікуйте учасників міжнародного фінансового ринку. Назвіть сучасні особливості їх функціонування. 9. У чому полягає привабливість для країни створення на її території офшорного банківського центру? 10. Назвіть характерні ознаки кожного типу офшорного банківського центру. 11. Які основні стадії створення міжнародного фінансового центру? 12. Назвіть характерні ознаки Лондона, Нью-Йорка, Токіо як основних міжнародних фінансових центрів. 	4	6
8	<p>Тема: Валютні ринки та валютні операції</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основні функції валютного ринку. 2. Охарактеризуйте структуру валютного ринку. 3. Що таке валютний курс, спот-курс, форвард-курс? 4. Дайте порівняльну характеристику форвардної та ф'ючерсної валютної операцій. Яка між ними різниця? 5. Назвіть основні риси опціонів. Як визначається вартість опціону? 6. Назвіть основні риси валютних свопів. <p>Охарактеризуйте механізм проведення арбітражної валютної операції</p>	4	5
9	<p>Тема: Міжнародний ринок банківських кредитів</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення «міжнародному кредиту». 2. Як класифікуються основні форми міжнародного кредиту? 3. Які існують джерела міжнародного кредиту? 4. Назвіть ризики операторів міжнародного кредитного ринку. 5. Які рейтингові системи використовують на міжнародному ринку банківських кредитів? 6. Дайте характеристику міжнародного лізингу. 	4	6

	<p>7. Дайте порівняльну характеристику форфетингу і факторингу.</p> <p>8. Що таке «сек'юритизація»?</p>		
10	<p>Тема: Міжнародний фондовий ринок</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Що таке міжнародний фондовий ринок, які функції він виконує?</p> <p>2. Опишіть структуру міжнародного фондового ринку.</p> <p>3. Які учасники діють на міжнародному фондовому ринку?</p> <p>4. Які основні фондові біржі діють на міжнародному фондовому ринку?</p>	4	7
11	<p>Тема: Міжнародний ринок похідних цінних паперів (деривативів)</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Розкрийте сутність поняття «міжнародний ринок деривативів».</p> <p>2. Наведіть характеристику основних функцій міжнародного ринку деривативів.</p> <p>3. Охарактеризуйте основні етапи розвитку міжнародного ринку похідних інструментів.</p> <p>4. Дайте порівняльну характеристику біржового та позабіржового ринку деривативів.</p> <p>5. Охарактеризуйте основних учасників міжнародного ринку деривативів.</p> <p>6. Визначте особливості здійснення форвардних операцій.</p> <p>7. Дайте характеристику ф'ючерсних контрактів і порівняйте їх із форвардними угодами.</p> <p>8. Наведіть характеристику операцій «своп».</p> <p>9. Охарактеризуйте особливості здійснення операцій з опціонами. Дайте класифікацію опціонних контрактів.</p>	4	7
12	<p>Тема: Фінанси транснаціональних компаній</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Яким чином впливають ТНК на процес глобалізації?</p> <p>2. Які засоби може застосувати ТНК, щоб запобігти подвійному оподаткуванню?</p> <p>3. Яким підрозділам ТНК за національним законодавством України дозволяється діяти на її території?</p> <p>4. Мотивація прямого зарубіжного інвестування ТНК.</p> <p>5. Декомпозиція ризиків ТНК.</p> <p>6. Фінансові зв'язки системи ТНК.</p> <p>7. Взаємовідносини філій ТНК з головною фірмою.</p> <p>8. Стратегії та механізми підвищення ефективності управління грошовими коштами ТНК.</p>	4	6
13	<p>Тема: Міжнародна банківська справа</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Охарактеризувати середовище міжнародної банківської справи.</p> <p>2. Назвати основні чинники, які сприяли розвитку міжнародного банківництва у світі.</p> <p>3. Дайте характеристику форм міжнародного банківського представництва.</p> <p>4. Охарактеризуйте основні банківські ризики та окресліть стратегії управління ними.</p>	5	8
14	<p>Тема: Міжнародне страхування</p> <p>Завдання:</p>	5	8

	<p>1. В чому суть основних підходів до страхування в зарубіжних країнах?</p> <p>2. Що являє собою міжнародний страховий ринок?</p> <p>3. Які існують сучасні тенденції розвитку міжнародного страхового ринку?</p> <p>4. Чому страхові компанії в сучасних умовах розвитку світових економічних процесів почали виконувати функції спеціалізованих кредитних інститутів?</p> <p>5. Страхові компанії вважаються одним з найбільш інвестиційних інститутів. Поясніть це твердження.</p> <p>6. До якого різновиду страхових операцій належить страхування фінансових інвестицій від політичних і комерційних ризиків, страхування експортних кредитів, страхування банківських депозитів?</p> <p>8. Чому міжнародне перестраховування є необхідним елементом залучення українського страхового ринку в міжнародний ринок страхування?</p>		
15	<p>Тема: Україна у світовому фінансовому ринку</p> <p>Завдання:</p> <p>1. Що є складовими національної валютної системи України?</p> <p>2. Розкрийте структуру платіжного балансу України.</p> <p>3. Що таке державний борг і яка його структура?</p> <p>4. Які етапи формування українського державного боргу?</p> <p>5. Які умови вступ України до ЄС прискорять цей процес?</p>	5	7
Усього годин		45	80

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
  - практичні методи (практичні роботи);
  - наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
  - робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
  - самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
  - дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.
- ### Методи оцінювання:
- усне опитування;
  - письмове опитування;
  - глосарій;
  - тестування;
  - презентація результатів виконаних завдань;
  - аналітичні звіти;
  - розв'язування практичних ситуацій;
  - підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела

інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

З навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» проводиться семестровий залік. Здобувач отримує завдання, що містить два теоретичних питання з дисципліни, 5 тестових завдань і одне практичне завдання з пройденого матеріалу. У 40 балів, що можливо отримати на заліку входить: 2 теоретичних питання (по 10 балів відповідно), 5 тестів по 2 бали (сумарно 10) та практичне завдання (10 балів). У випадку не повної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню. Практичне завдання оцінюється таким чином: 10 балів – за повністю вирішене практичне завдання; 8 – за правильно вказані формули та методика розрахунку, однак неправильне розв'язання; 5 – за правильно вказані формули чи методика розрахунку, однак не має числового розв'язку; 3 – за правильний хід обчислення чи вирішення завдання, однак не виконаний в повному обсязі. В іншому випадку практична ситуація оцінюється в 0 балів. У випадку отримання менше 50 балів за результатами поточного та підсумкового контролю, здобувач вищої освіти обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Також залік може бути проведений у письмовій формі.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу,

що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	100

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література - основна

1. Божидарнік Н.В. Валютні операції. ЦУЛ, 2013. 698с.
2. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник. К.: Знання-Прес, 2012.311 с.
3. Боринець С.Я. Теорія та практика світових фінансів. К.: ВПЦ «Київський університет», 2016. 350 с.
4. Бурковська А.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні опеерації в сучасних умовах: [навч. посібник]. К.: ЦУЛ, 2014. 208 с.
5. Веретенникова Г. Б., Устименко О.С. Діджиталізація, як інструмент управління підприємством. 2021: II Міжнародна науково-практична конференція «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи»/ <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/230452>
6. Віднійчук-Вірван Л.А. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2007. 214 с.
7. Горбач Л. М., Плотніков О. В. К.: Міжнародні фінанси: підручник. Видавничий дім «Кондор», 2019.528 с.
8. Д'яконова І. І., Макаренко М. І., Журавка Ф.О. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2012. 548с.
9. Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. Тернопіль: Вектор, 2013. 572 с.
10. Міжнародні фінанси: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2003. 221 с
11. Платіжний баланс України. URL: <https://bank.gov.ua/>
12. Руденко Л. В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: підручник. К. : ЦУЛ, 2003. 616 с.
13. Рязанова Н.С. Міжнародні фінанси: Навч.-посібник для самост. Вивч. Диск. К.: КНЕУ, 2001. 119 с.
14. Савлук М. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. К. : КНЕУ, 2002. 392 с.
15. L.Gavatiuk, M.Karvatskyi, Nataliia Sokrovolska (2021). Approaches to the formation of an optimal personal investment portfolio in Ukraine. / et al. /Investment Management and Financial Innovations, 18(2), 91-105. <https://businessperspectives.org/index.php/journals/investment->

[management-and-financial-innovations/issue-381/approaches-to-the-formation-of-an-optimal-personal-investment-portfolio-in-ukraine](https://doi.org/10.21511/ppm.18(1).2020.14)

16. Sokrovska N. Korbutiak A., Gavatiuk L. The system of the key indicators of formation of attractive investment climate of Ukraine and peculiarities of their management / et al. /Problems and Perspectives in Management. Volume 18, 2020. Issue #1, pp. 154-170. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.18\(1\).2020.14](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.18(1).2020.14)

8. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна казначейська служба України – <http://www.treasury.gov.ua>
2. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй — <http://unstats.un.org/>
2. Міждержавний статистичний комітет Співдружності Незалежних Держав — <https://www.cisstat.com/>
3. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) — <http://isi.cbs.nl/>
4. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <https://isi.cbs.nl/>
5. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <https://www.oecd.org/>
6. Статистичний офіс Європейської співдружності — <https://europa.eu.int/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – <https://www.lawukraine.com/>
2. Інститут глобальних стратегій – <https://www.igls.com.ua>
3. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – <https://www.ier.kiev.ua>

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Електронна бібліотека – <https://www.lib.com.ua/ru/>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – [https://www.lib.com.ua/ru/
www.nbu.gov.ua](https://www.lib.com.ua/ru/www.nbu.gov.ua)
3. Національна бібліотека України ім. Я. Мудрого – <https://nlu.org.ua/>